

מערך שיעור לאחר צפייה בסרטון הקצר להלונה:

<https://www.youtube.com/watch?v=7kT29xihoCk>

רקע:

תחילת השנה זה הזמן הטוב ביותר עבורנו אנשי החינוך לעורר שיחה ודיון עם התלמידים שלנו על תהליך הלמידה ותפקידו של כל אחד מאתנו בתהליך זה: אנשי החינוך והתלמידים כאחד. כל אחד מאתנו הוא פרמטר חשוב והכרחי בתהליך. במערכת החינוך ישנו הסכם "לא כתוב" בינו לבין התלמידים שלנו שעלינו להעביר להם ידע ועליהם לספוג. אך האם זה באמת כך? האם תהליך שכזה שבו האחד מעביר את הידע והשני סופג, תהליך ליניארי וחד גוני זה מה שאנחנו רוצים להעביר לתלמידינו? איפה המקום שלהם בתהליך? האם אנחנו כאנשי חינוך רק מעבירים ידע או האם אנחנו גם לומדים מהם? מהי האחריות שלהם כתלמידים בתהליך הלמידה? איך אנחנו גורמים להם להפוך מתלמידים לשותפים ללמידה ולמלמדים בעצמם? דיון שכזה יעורר שאלות, מחשבות ותהיות וירתום את התלמידים שלנו לאקטיביות בתהליך הלמידה ולהפגמת אחריותם לתהליך.

אוכלוסיית יעד : תלמידים כיתות ד'-ו' , ז'-י"ב (בהתאמה) מטרות :

1. לפתוח את השנה עם התלמידים בדרך יצירתית אשר תעורר את מערך המחשבה והרגש.
2. דיון על התפקיד של כל אחד מהנוכחים בכיתה ועל תפקידו בתהליך החינוכי.
3. חיזוק תחושת המסוגלות העצמית בקרב התלמידים.
4. רתימת התלמידים ללקיחת אחריות ואקטיביות במהלך השנה.
5. יצירת קשר חיובי, מפרה ומחזק בין המורה לתלמידיו.
6. יצירת "הסכם עבודה" עם התלמידים לשנת הלימודים.

לאחר הצפייה בסרטון :

הצעה: ליצור אמנה כיתתית-

המורה תולה בריסטול על הלוח – אמנת הכיתה ובו שתי עמודות: תפקיד המורה ותפקיד התלמיד בסוף השיעור יחתום התלמיד והמורה על הבריסטול וזה יהווה מעין אמנה בין המורה לתלמידים לתהליך הלמידה.

שאלות לדיון:

1. מה אתם ראייתם בסרטון? איך זה גרם לכם להרגיש?
2. מה היה תפקידם של המבוגרים בסרט?
3. מה היה התפקיד של הילד?
4. מה אתם מצפים מאתנו אנשי החינוך?
5. מה התפקיד שלכם בתהליך החינוכי?

הרציונל:

תהליך הלמידה החינוכי:

פתיחת הדיון מאפשרת לתלמידים להביע את מגוון המחשבות והרגשות שעלו להם בעקבות הצפייה. כך שלמעשה הדיון נפתח בהיבט הרגשי והקוגניטיבי של האינטרפרטציות של התלמידים. למעשה מהתחלה ובהדרגה הדיון מועבר למושכות שלהם. השאלות נוגעות ראשית בסרט ורק אחר כך מגיעה האינטרפרטציה שלנו לקשר בין המורה לתלמיד ולקשר של שניהם לתהליך החינוכי:

לאחר מכן לבדוק איתם מה היה תפקידם של המבוגרים בסרט? למעשה המבוגרים בסרט מייצגים אותנו, אנשי החינוך.
לבסוף לסיים בשאלה אשר רותמת אותם באופן מודע: מה התפקיד של הילד בסרט? האם רק המבוגרים עזרו לו או גם לו היה תפקיד?
לאחר מכן לחזור לתהליך החינוכי המתרחש בכיתה: מה הם כתלמידים מצפים מאתנו אנשי החינוך? מה התפקיד שלהם כתלמידים? האם מדובר בתהליך חד צדדי או האם יש הדדיות בלמידה?
חשוב לשקף כי אנחנו אנשי החינוך לומדים וניזונים מהם, לעיתים קרובות דווקא "חוסר הידע" שלהם בדברים מסוימים עוזר להם להיות פתוחים לאפשרויות ולדרכים אחרות שאנחנו לא מכירים. כלומר, מדובר בתהליך למידה שהוא הדדי. רק בדרך של הפרייה הדדית ניתן להגיע גבוה.
למעשה שלושת הדמויות בסרטון מייצגות שלושה דורות שבעזרת הלמידה האחת מהשנייה והידע של כל אחת מהם, מצליחים הם לעצב וליצור את צורת הירח. ללא ידיעתנו ותרומתו של כל אחד מהשלושה הם לא היו מצליחים להביא את הירח למצב בו הוא אמור להיות. הירח כמייצג את הטבע ואת מחזוריותם של החיים מדגים איך באופן טבעי צריכה להתבצע למידה משמעותית.
בזכות כך שהסרט הינו ללא מילים, המסרים השונים שלו נטמעים ומצליחים להיכנס ללב. הסרטון מעורר רגש בכל מי שצופה בו וזה שלעצמו דרך מצוינת ללכוד את תשומת ליבם של התלמידים ולרתום אותם לדיון הכל כך משמעותי הזה.
דיון זה יכול להוות פתח ליצירת הסכם לא כתוב בינו לבין התלמידים. מבחינתם להעז, לשאול, להסתקרן וללמד גם אותנו את נקודת המבט שלהם ואילו אנחנו מצדנו מתחייבים ל"ראש פתוח" ולתת להם את המקום להביע את דעתם ומחשבותיהם.

מאחלים לכם שיעור נפלא ומפורה
קבוצת אפיקי תקשורת וצוות אופקים
03-9369475